

Filozofická fakulta Karlovy univerzity

Katedra sociální práce

Posudek na diplomovou práci s námětem

Co přinesly experimenty s LSD – na sobesama aneb psychosociální aspekty
užívání LSD nejen ve vědě o duševním zdraví

Vedoucí diplomové práce Jiřina Šiklová

Oponent diplomové práce:

Předložená práce Petra Winklera splňuje všechny požadavky na diplomové práce, je výsledkem dlouhodobého, samostatného studia pramenů i vlastních empirických studií autora a proto ji doporučuji k obhajobě. Je doplněna obsáhlým seznamem literatury naší i zahraniční. V tomto případě především ocenuji přínos daný přehledem literatury o tomto tématu uvedené ve zdejších časopisech a různých sbornících z konferencí, které jsou většinou již nedostupné. Diplomant je ale získat a excerpoval. Výjimečnost tehdejších experimentů s LSD, mají význam pro poznání i z hlediska světového. Tehdy bylo Československo jednou z mála zemí, ve které bylo možné legálně experimentovat s touto drogou. Proto předložená práce má i širší, naši republiku přesahující dimenzi. O tyto poznatky již

projevili zájem i v zahraničí, autor byl proto pozván ke spolupráci a vystoupil s těmito poznatky i na konferenci v zahraničí.

Práce je metodologicky dobře zpracovaná i zakotvena v polostrukturovaném interview, které bylo vždy zachyceno a dodatečně ověřováno i respondenty. Respondenti byli bývalí významní psychologové a psychoterapeuti a i záznam jejich tehdejších zkušeností je přínosem. Autor popisuje tuto metodiku, reflektuje možné zkreslení dané časovým odstupem od doby experimentů s LSD a i to, že respondenti patřili současně sami k experimentátorům reflektujícím při požití této drogy i svoji profesi.

Navrhuji předloženou práci ocenit jako práci výbornou a v případě dobré obhajoby a souhlasu členů komise pro státní závěrečné zkoušky, doporučuji diplomantovi, podat tuto práci jako práci pro získání titulu PhDr před jménem.

Předložená práce se zabývá tématem u nás až dosud opomíjeným, tedy pokusy s LSD, které byly prováděny zcela legálně v letech šedesátých, pro poznání této drogy i pro terapeutické účely a také účely vojenské. Nepřímým podnětem k vypracování této studie byl požadavek i ze zahraničí, zda by bylo možné získat přehled o tomto období využívání LSD, které bylo v pozdějších letech i v USA zavrženo a jeho protagonisté, včetně prof. Learyho odsuzováni. Přístup v tehdejší Československu, kde se tehdy tato droga legálně vyráběla a distribuovala, byl odlišný. Tuto vyjimečnou situaci diplomant také zhodnotil ve své práci.

Autor začal svoji studii popisem situace v letech šedesátých, kdy halucinogeny byly jakoby znovu objeveny generací mladých lidí a došlo k prvnímu skoro masovému užívání LSD. Drogy měly vliv na tehdejší kulturu a ovlivnily jednu generaci mladých lidí i jejich tvorbu (hippies, Woodstock apod.) A současně byly přijaty i řadou jejich učitelů jako významná látka pro autognostický přístup. Petr Winkler začíná svoji práci vhodným zařazením do kontextu čtvrtstoletí po válce, kdy se do fáze dospělosti dostávala první poválečná, početně významná generace mladých lidí, později nazývaná babyboomers. Tito mladí lidé, převážně v USA se i touto formou experimentů s drogami snažili odlišit od svých snaživých a vysoce úspěšných rodičů. Ti dokázali obnovit život po válce nejen v zdevastované Evropě, ale i v USA. Tehdy jak Amerika, tak i západní Evropa prožívaly období ekonomické prosperity a současně byly ve stálém ohrožení „studené války“ a začaly se objevovat první stinné stránky v podobě války ve Vietnamu.

Po tomto začlenění diplomant popisuje zasvěceně používání halucinogenů v historii lidstva a hlavně od konce 19. století. Zaměřuje se na objev LSD,

rozebírá jeho varianty používání k různým účelům na Západě, ale i na Východě, konkrétně v tehdejší socialistickém Československu. LSD jak popisuje bylo používáno i pro poznání jeho destruktivního potenciálu a jeho možnosti legálního využití případně i při obraně státu a bylo tehdy v této zemi legálně vyráběno a také legálně užíváno. V klinických podmínkách byly realizovány experimenty s jeho užíváním přímo psychology, psychoterapeuty, lékaři a tehdejšími sociálními pracovníky a zjišťován vliv těchto drog. Pro tyto rozhovory autor práce získal mnohé významné tehdejší vědecké pracovníky a dokázal je získat pro spolupráci a pro to, by vyplnili jím sestavený dotazník, který je zpracován v této práci.

Zásluhou autora je i část, ve které metodou dobře zakotveného hloubkového interview získal pro spolupráci na desítky tehdejších odborníků, kteří sami přijali LSD, případně s ním přímo prováděli experimenty.

Metodologie interview je popsána v práci, jednotlivá interview jsou zachycena na magnetofonovém pásku a jsou či budou k dispozici pozdějším badatelům. Mnozí se vyjádřili i k základní otázce, totiž k možnosti využití halucinogenů ve vědách o duševním zdraví.

Petr Winkler zaznamenal sdělené prožitky respondentů, popsal je – pochopitelně se zachování anonymity respondentů- a současně popsal sociální a profesionální zařazení těchto respondentů. Získal autorizaci těchto výpovědí, systematicky zpracoval odpovědi respondentů, z nichž mnozí tehdy prováděli experimenty s LSD na různě vymezených sociálních skupinách. Již jenom toto je významný přínos pro tehdejší období, pro poznání drog a jejich vlivu, vlivu který není zkreslen představou, že je to nelegální. Tato část práce diplomanta má velký význam i pro případné zpracování historie čsl. psychiatrie v tomto období. Tyto poznatky budou v nejbližších letech již nedostupné (generace stárne a vymírá).

V závěru své práce Petr Winkler vymezil přínos těchto halucinogenů pro práci sociálních pracovníků. Ti měli či ještě mají takto možnost poznat prožitky svých případných klientů, poznat jak obohacuje ale i omezuje poznání této chemicky navozené dezintegrace psychiky jedince, jakou poskytuje zkušenost, jak může zasáhnout, ale i obohatit osobnost.

V závěru se na podkladě takto získaných výsledků zabývá významem a případně i výzkumem halucinogenů a jejich využití pro práci sociálních pracovníků a opětně zařazuje tyto poznatky do soudobého kontextu konzumně orientované společnosti, ohrožované vlivem dalších kultur.

Doplňující otázky budou položeny při obhajobě.

Datum :

Navržené hodnocení: Výborná

Podpis:

